

(premiul special al Ministerului de Interne), *În pas cu țara* de Aurel Manolache, versuri Sașa Georgescu (premiul special al C.C. al U.T.C.), *Onor soarelui* de Florin Bogardo, versuri Dan Mutașcu (premiul special al Uniunii Compozitorilor), *Un zîmbet pentru marinari* de Ion Zaharia, versuri Ion Aramă (premiul special acordat de biroul U.T.C. din Consiliul politic superior al armatei).

O notă specifică, în cadrul ediției din acest an a festivalului cîntecului ostășesc, au adus-o cîntecele dedicate tinerelor fete, soldați sau ofițeri, încadrate în rîndul militarilor forțelor noastre armate (*Eu sînt caporalul Mioara* de George Grigoriu, *Mîndro* de Mișu Iancu, *Dragă mi-e Ileana ofițer* de Constantin Alexandru, *Maria, drag ostaș* de Sergiu Eremia, *Mîndră-mîndra mea*, de Radu Șerban).

Ca și cu prilejul primei ediții, multe din melodiile corale sau de muzică ușoară lansate de Festival, și-au luat cu siguranță zborul, îndeosebi către formațiile ostășești, încă de la ultimele acorduri ale concertului de gală. Actuala ediție a Festivalului cîntecului ostășesc



s-a înscris ca o valoroasă contribuție în procesul complex de educație prin cîntec a tineretului nostru.

Constantin RĂSVAN

NOI CREAȚII

Cantata „România, țară de vis” de Vasile Spătărelu

În creația lui Vasile Spătărelu, cantata *România, țară de vis*, dedicată Aniversării Eliberării Patriei și executată în primă audiere în cadrul „Săptămîinii muzicii românești” de la Iași, ediția 1974, ocupă un loc deosebit.

Lucrarea este concepută pentru un aparat vocal-instrumental destul de amplu (3 flauți, trei oboi, trei clarinete, 3 fagoți, 3 trombe, 4 corni, 3 tromboni, tubă, coarde, percuție) precum și bariton solo și cor mixt. Textul este semnat de poetul ieșean Florin Mihai Petrescu: Peste ape lumina clipea în ecouri, / Din virfuri de munți pînă-n mare / Pe cer și pe fruntea mea treceau nouri / De-ncredări și așteptare. / Din adîncuri de ere / Ne cerură străbunii / Luptați pentru țara de vis. / Patrie dragă, izvor de putere / Jertfe căzură sub razele lunii / Drum pentru glorie astăzi deschis / O aură de jertfe ne-a încins / Scump legămînt peste tăceri și moarte / Veghind neabătut ca bradul nins / A neamului nemuritoare carte. / În ea cu litere de-argint e scris / Să ne păstrăm prin secole libertatea, / Cu fruntea sus în viață și în vis / Sfințind cîmpia veche și cetatea. / Stăpîni eterni pe zări ce nu apun / De fericiri nimic nu ne desparte / În filele victoriei, ca-n carte / Cu nemurirea astăzi mă cunun, / Aripa largă și limpede izvor / Salută ziua un întreg popor. / Partid — în veghe, liniștitor — scut / Cetate a păcii în lume — România.

Din punct de vedere arhitectonic se disting trei secțiuni contrastante, cu o introducere și

o codă înrudite ca factură, forma fiind sugerată de textul poetic.

Introducerea orchestrală, redusă ca dimensiuni, prezintă materialul sonor de bază al lucrării, pe care sînt construite toate celelalte secțiuni și din care se desprind două stări sonore esențiale ce definesc, după părerea noastră, întreaga lucrare: una festivă, bărbătească, cu semnale de trompete și timpani și o alta de factură lirică, încredințată grupului de coarde:

Introducere orchestrală
Allegro sostenuto

Timp

Trompete

Violoncelle

Molto Andantino

Acest material sonor contrastant se desfășoară pe tot parcursul lucrării, trecînd prin stări intermediare, cum ar fi cea evocatoare, din momentul solo al baritonului

Poco Andantino
mp espressivo

Pes - te a - pe - lu - mi -
na cli - pe a in e - co - uri Din vir -
furi de munți pi - nă - n ma - re Pe cer și pe
frun - tea mea tre - ceau - no - rii De - n - cor -
dări și aș - tep - te - re.

sau cea comentatoare, din părțile centrale ale corului.

Materia folosită se constituie într-un mod simetric (ton-semi-ton, ton-semi-ton, ton-semi-ton) care suportă și trepte mobile.

mod (cu multe trepte)

(permutare)

Secțiunea I-a este încredințată baritonului solo, pe un fond de vocalize a vocilor de femei. Comentariul corului dezvoltă ritmic, același material tratat acum polifonic, după care o recitare a baritonului este subliniată de corul care încheie această primă parte pe versurile: O aură de jertfe ne-a încins/ Scump legămînt peste tăceri și moarte./

Contrastul pe care-l aduce secțiunea centrală se datorează atât tempoului și dinamicii mult îmbogățite, cât și manierei *fugato* în care același material primar este prezentat variat, transfigurat.

Allegro

Ve ghind ne a bă - tut ca bra - dul nins

Această secțiune mediană, care se încheie cu momente de *stretto*, reprezintă un model de fugă „cristalizată”, redusă la elementele sale esențiale și constituind centrul unui arc întins, tensionat la maximum, prin conciziunea și claritatea sa. O scurtă tranziție ce folosește elemente din introducere, ne conduce firesc spre „coda”, la care participă corul și întreaga orchestră, de un pronunțat caracter eroic, triumfal, și care în esență se bazează pe patru formule cadențiale, ca patru variabile ale aceleiași stări de apoteoză:

Maestoso

A - ripi largi și lim - pe - de ie - vor

Ro - mă - ni - a

Ro - mă - ni - a

Ro - mă - ni - a

Este după părerea noastră un strălucit exemplu de scriitură vocal instrumentală de mare eficiență și a cărei simplitate îi dublează valoarea. Este o trăsătură a întregii lucrări această simplitate la care ajunge compozitorul și care face dovada maturității sale. Finalul acesta se profilează ca un arc deschis spre lumină, sugerînd viitorul minunat al unui popor stăpîn pe destinele sale. Este un exemplu cu certe valențe de simbol și o muzică de mare accesibilitate dar niciodată facilă.

Factura modală a acestei cantate, orchestrația și scriitura vocală de mare eficacitate, contrastele dintre părțile „statice și cele de mișcare”, toate, într-un context formal de mare echilibru, ne fac să considerăm această lucrare o reușită a compozitorului ieșean.

Sabin PAUTZA

ÎN SPIRITUL IDEILOR CUPRINSE
ÎN DOCUMENTELE CELUI DE AL XI-LEA
CONGRES AL P.C.R.

Mesajul criticii noastre muzicale

Subliniind că „Partidul va stimula și în viitor făurirea unei arte și literaturi de o înaltă ținută umanistă, bogate în idei și sentimente nobile, inspirate din viața și munca poporului, din idealurile socialismului, chemînd creatorii „... să făurească noi opere valoroase care să îmbogățescă patrimoniul culturii noastre socialiste și tezaurul culturii universale, să contribuie la continua înflorire a vieții spirituale a poporului nostru”, Programul Partidului evidențiază, la loc de frunte, rolul deosebit al criticii de artă, atât în promovarea creației estetice cu un înalt conținut educativ, militant, cât și în educarea estetică a maselor populare.